

KR.N.A.L.L.U.C. 105/1985

105/1985

MINEDEPOT STORE DYREHAVE

Postboks 53

3400

Hillerød

Telefon (03) 26 50 45

Nr.

Dato

15 maj 1985

Bedes anført ved henvedelser

Til Kommandør Wessel Tolvig
Flådestation København
Holmen
1433 København K.

UDGÅET AF
BIBLIOTEKETS
SAMLING

- 1) Uddrag af min dagbog fra den 28 - 29 august 1943.
- 2) Dagbogen blev i små breve sendt til min far, der sendte uddrag til familie og venner, som det fremgår af det historiske materiale.

J. S. Lorenzen

Uddrag af den følgende Dagvog:

Først Aften (28/3-43) Kl. 19 blev vi først rigtig klar over, hvor gal situationen var. Vi havde nok vidst, at der var noget i Gøre, for al Landlov var blevet nogenlunde i Marinens fra Torsdag Aften. En stund paa godt 200 Marinere kom dog i Land den Aften til Kl. 20. Kl. 19 samlede de sig paa Realhuspladsen og marcherede ud til Holmen, mens de sang mange forbudte Sange. Folk gik med dem i Tivoli, og Politiet mættede Skuldrins for at fage dem bort. Fredag Aften skete det samme. Først Aften skete der først rigtig noget. Da vi var klædt om i Paradeuniform og skulle til at gå i Land, fik vi at vide at al Landlov for Søværnet var nogenlunde. Chefen for Søværnets Kaserne havde Torsdag Aften talt til os og sagt, at hvis vi lavede noget af det der var sket samme Aften, kunne Flåden miste sin Pilsstendighed, som den havde haft siden 9. April omend i formindsket Grad.

Naa, Først Eftermiddag gik sia med at se et Idrestavne mellem Officierer og Kvartermestre. Kl. 16 kom vi hjem til "Fyen". Lige da vi var kommet, kom "Hvalrossen" og R.Q ("Mekullen"). De lagde til ved siden af "Peder Skram", der lå ved siden af Mastekranen. Skibene begyndte at fyre kraftigt op, og Kl. ca. 19 begyndte de at give sig kampklare. Det samme skete med Resten af Flåden midtagen "Peder Skram" og de to nye Torpedofajre "Najaden" og "Nyffen". De har været under Bygning i to Aar til Ertstning for de seks Torpedofajre Tyskerne engang "laante". De har en Længde af godt 83 Meter, kun 3 Meter længere end "Niels Juel". De er forsynet

med en Flakbane paa 24.000 Hestekrafter. ("Niels Juul" har kun 6000 Hestekrafter). De skulde kunne segle 42-48 Knob i Timen^{x)}, hvilket betyder at de kan handle op med andre Landes Torpedofagere. Hvad der skele med dem skal jeg senere skrive.

x) Senere
viste at
blev kør
stør.

Iki bane blev forsynt med Krigstorpeter og Kanonerne havet i Stand. Maskinkanonerne blev forsynt med Tromler med Ammunition. Stemningen var noget tryghed, men vidste ikke rigtig hvad der skulde ske. De ventede kun paa Meddelelsen om, at Officererne skulle intærres, men der kom ikke nogen Ordre. Det havde vist været et ret haabligt Førtagende at prøve at stikke til Sværtig. Tyskerne begyndte nemlig samtidig at nære paa sig, deres Torpedofagere gik ud og lagde sig i Slavemindløbet. Mineskibene "Sæland" og "Langen" gik om : Minegraven, vel far at tage Miner om Bord eller far at ligge bedre klar til at stikke af. "Niels Juul" laa ikke i Flaadens Seje, men i Fsefford.

Vaa, der skete ikke noget, og vi maaatte til Kjøp Kl. 21. Mange af os kom noget senere til Kjøp, for vi ventede hvert Øjeblik der skulde ske noget. Mathe-Eleverne havde samme Aften en Stroppetur, der bestod i at de skulde klade sig om fire Gang i Søbet af meget kort Tid. Dette vakte stor Charme paa Skolen. Man sagde: Neus Flaaden ligge klar til Kamp, skal vi fare rundt som gale og klade os om.

Mather og Officerer, eller jeg maa hellere sige hele Mandskabet paa "Fyen" vilde gerne være om Bord paa de Baade, der var klar til at stikke af, men der var ikke Plads.

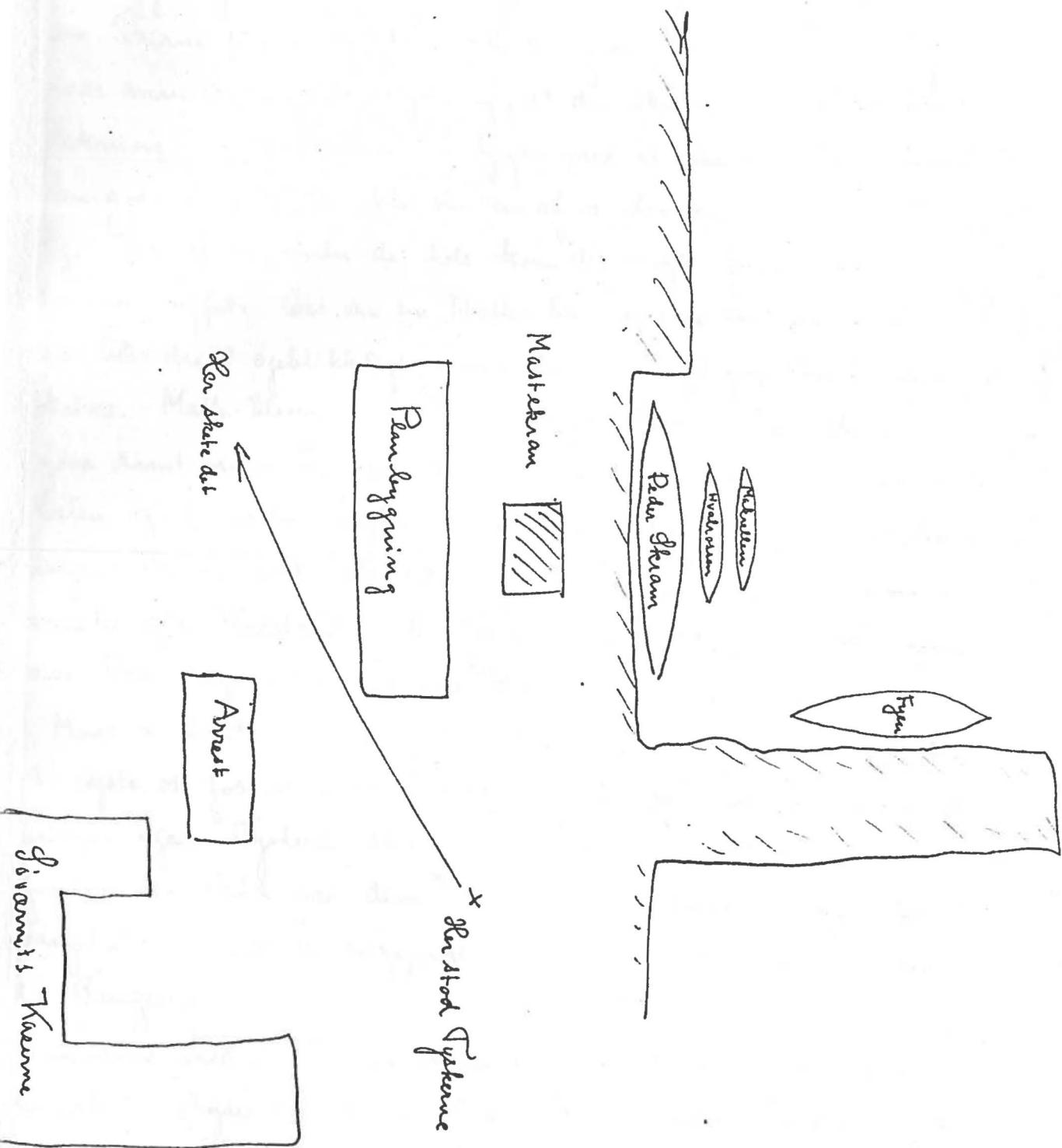
Kl. ca. 22 var der Ro om Bord, men saa Kl. 22³⁰ blev vi alle surret og fik Ordre til hørligst muligt at begive os over i Beskyttelsesrummene, der ligger lige saa langt man kan komme ud paa Holmen,

lige ved P:den af Bürmester & Wain, hvilket tit har opgivet os noget, hvis Englanderne skulde komme far at bombe. I Beskyttelsesrummet opde vi os det saa behageligt som muligt med det Tæppe vi havde medbragt fra Skibet, men Pladsen var ikke saa god, saa vi kunde ikke sove ret meget. De fleste fik ingen Søvn. Vi vidste nok at nu gik det rigtig løs, vi hørte noget Skyderi, da vi gik over til Rummene. Lidt over Kl. 4 blev vi varsket om, at Tyskerne var ved at besætte Holmen, og at Flåden skulde senkes, saa vi skulde ikke være bange, naar vi hørte nogle Drøn. Saaledes sad vi en Time og hørte Drøn. Kl. godt 5³⁰ blev der sagt, at nu kunde vi godt komme op, for nu havde Tyskerne besat Holmen, og Skibene var blevet senket. Vi fulgtes saa ad over til "Fyen", hvor der midt i et Syn man aldrig vil glemme. "Peder Skram" var ved at synke og krenge over til den ene Side, M-Baade var ved at synke og "Henrik Gerner" stod i lys Sue. Vi fik Ordre til at gaa ind og aflevere Popper, d.v.s. det var kun nogen faa fra hver Bakke.

Officerer og Mandskab havde det sidste Døgn været grædefærdige, men om Morgenens saa de bedrøvede, men dog stoltz tid.

Nu begyndte det at regne i strid Stromme, vi fik Ordre til at gaa ned til Gymnastiksalen hvor vi skulde afvobnes. Idet vi stod til Mønstring foran "Fyen" inden Afmarchen, kom der nogle Biler med Tyskerne og let Feltartilleri bag ved. Vi begyndte Afmarchen, men maaede ikke ret langt, saa skete det som de der har vært med aldrig vil glemme.

(Her er en Tegning der belyser hvad der skete)

Da vi kom til Planbygningen begyndte en M.-Baad at skyde paa Tyskerne. Vi faldt ned i ret god Dækning bag Planbygningen; men saa begyndte Tyskerne at skyde paa Arrestbygningen og langs Planbygningen, og da var det gode Skjul forsvundet. Hæglerne føle om Øerne paa os, vi laa ikke ret godt bag den Bygning, især naar man tager: Betragning, at der skulde ligge godt 700 Mand: Dækning. Jeg laa i en Vandpyt med et Par Centimeter Vand. Jeg kan godt sige, at der ikke var en af os der var blevet dræbt eller dræbte. Saal midt under det hele kom der nogle frigjældige Skrig fra toder var truffet. Det var en Math-Elev og en Varnepligtig. Math-Eleven blev døbt øjeblikligt, mens den Varnepligtige lever mens dette skrives. Math-Eleven hed Ove Petersen. Han var fra Odense. Den blev også ramt nogle Officerer, bl. a. Sjøfabant Praeke, der blev saaet i Hulen og en anden Sjøfabant der blev truffet i Armen. Vi havde ingen Vaaben under alt dette, for der var givet Ordre til at vi ikke måtte gøre Modstand. Alle Geværer om Bord paa "Tyen" blev smidt over Bord, lige inden Tyskerne kom.

Mens vi laa i Dækning blev der nogle Gange raabt træd an. Vi rejste os for at indtage vore Plader, men saa begyndte Skydningerne igen. Tyskerne skød paa Arresten, fordi der var en Arrestforvarer der skød paa dem.^{x)} Men Tyskerne troede det kom oppe fra Fanghællerne, saa de begyndte at skyde ind gennem Trænnerne til Fangerne.

I midlertid meddelte Tyskerne, at der for hvert Skud der blev affyrt mod dem skulde skydes fem danske Marinere. Saal holdt Skydningen da helgen op. Men Faran var ikke over med det. Bombemaskiner strøg last

x) Det visste senere at det i Tyskernes egen Projektileskrænke der ikke skulle

hen over Holmen. Paa en Stuka kunde vi se Bomberne hænge under Vingerne, og vi hørte den uhyggelige Firene, naar Maskinen kom brændende ned over os. Tordem en Stuka var der nogle Fjælker 88 og en Messerschmidt. Endelig fik vi Ordre til at træde ud. Vi maaatte kørte stikke Arrene i Vejet som andre Krigsfanger. Alt dette skete fra godt 5³⁰ til 6³⁰. Tyskerne gik paa begge sider af os med Tingeren paa Af-trekkeren. Nu marcherede hele Søværnet ned til Personalkontoret, hvor vi maaatte aflevere Gasmasker, Lommeknive, Staaltøjline og Detektiv samt eventuelle Vaaben.

Det skal nu nogensigt siges, hvad den Mathe-Elev hed, som faldt:

Ove Pedersen (Hans Mor Enke)

Hjemsted: Odense

Adresse om Bord paa "Fyen": Bakke 51. Dvn. 185. 3. Komp.

Ved Personalkontoret kom Drengene fra "Georg Stage" med samme civile Arbydere paa Holmen. (Jeg har glemt at skrive, at den Kanon der skød fra M. Baaden "Sjælvben" var en 40 mm, og vi kunde se Projektillerne, da hvort loende er forsynet med en lysrøds (Spot-kugler)). Efter at vi havde afleveret vores Ting, gik vi videre ad Prinsessegade, hvor Folk bræstede Tobak, Øbler og andre gode Ting ind ad vinduerne. Vi fik Ordre til at vi ikke maatte ~~stå~~^{forbi}, hvis vi gjorde det, fik vi en Knægle. Nede ved Baadsmandsstræde gik vi ~~over~~^{til} Baadsmandsstædes Katerne ~~over~~^{til} ~~over~~^{til} og videre over Voldene ned til Amagerboulevard, ud ad Vomlunds gade, ud Kløvermarksvej til Luftmarinestationen. Paa hele Turen var der ikke ret mange Mennesker paa Gaden, men ved vinduerne var der til Gengæld mange. Man maa ogsaa tage i

Betrægning, at det var Søndag Morgen Kl. 7. På hele Turen gik næsten hele Sjøværnet samlet, jeg vil anslaa der var omkring 4000 Mand, det er næppe lidt far meget.

Ude paa luftmarinestationen blev vi ført ud paa Fodboldbanen, hvor vi saa blev Resten af Dagen til Kl. 3. Her saa vi de store Vandflyvemaskiner paa meget nært Hold. Det værste var at vi ikke fik Spor at spise, og at vi næsten ikke kunne lægge os ned paa den gennemvaade Jord. Inden længe var vi dog ligegladte med det, vi var saa trette. Hele Tiden mens vi var der hørte vi Knald fra Eksplosionerne paa de brændende Skibe. Vi hørte ogsaa om Morgenens, hvor da de skød øre paa Amalieguborg: Kl. 3 fik vi at vide, at vi skulle marchere tilbage til Holmen. Fra godt 3° til 4° stod vi til Mønstring paa Pladen foran "Fyen". Nu var "Peder Skram" sunket saa dybt den kunne og laa med en Holdning paa $30-35^{\circ}$. "Hvalrossen" og "Makrellen" der laa ved Sidén af saa man kunde Mastetoppene af. Midt ude i Bassinet laa "Sølven" M. 3. Den var næsten helt forsvundet. "Henrik Gerner" var totalt Vrag. "Nordkaperen" og "Galen" var helt ødelagt, de laa ved Orlogsværftet. Flydedok № 1 var helt sunket, og man kunne lige se en U-Baad, der stod i den. "Najaden" og "Nympen" var desværre ikke blevet ødelagt Spor. De fleste U-Baade var sunket; men nogle af de Skibe, der laa ude for Holmen, hav Tyknerne taget. Kun et Par af dem der laa paa Holmen var ubeskadiget, men det var kun de mindste. "Langen" og "Laaland" laa i Minegraven og brændte, da vi kom tilbage. Ogsaa "Lindormen", "Sixtus", "Quintus" og enkelte andre blev ødelagt.

Kl. 5 fik vi at vide, at vi skulle skaffe (spise), og der vilde blive

lavet saa god Mad, som man kunde; men der mangede meget, og del var det Tyskerne i Mellentiden havde stjaalet, for de havde undersøgt Holmen, mens vi var paa Luftmarinestationen. Hos Kvartermestrene havde de stjaalet Fadermapper, Verdigernstade, ødelagt et Dannebrog, flag og nogle Radiær, drukket det meste af Officierernes Öl og Smøjet.

Naa, vi fik da noget at spise, men da havde vi ogsaa end været Mad og Drikke i 25 Timer.

Nu har Tyskerne overtaget Bevogtningen over alt - vi er ikke Friegsanger, der harer at komme hjem en Gang i nærmeste Fremtid, for at være under Tyskernes Beskyttelse er jo ikke morsomt. Vi laver ikke et Flag fra om Morgenens Kl. 7 til om Aftenen Kl. 21, saa trætter vi meget af. Et Breve skal man ikke skrive for meget, for der bliver taget Sikringsprøver. Af de første Dage d. 29., 30. og 31. kunde vi ikke sende Breve, men vi smilte nogle ud med Privatpersoner.

Det lykkes nogle Baade at komme over til Sverige, Naae paa dem kender jeg ikke. Det er vist "Slavkatten", ^{et Par} ~~et~~ M. Baade og flere P. Kjøpere. Dagen efter den 29. August gik den flygtige Rygtes om "Væls Fjels" Undergang og hvor mange Mand der blev dræbt. Den skulle være blevet ramt af en Bombe fra en Stuka. Saar blev den udbrudt for Bindventlerne, og Mandskabet gik i Baadene. Kun en Mand blev dræbt - det er hvad vi tror. "Væls Fjel" var paa vej til Sverige.

Vi er ikke andet end internerede Militærpersoner. Aviser faar vi af og til af Privatpersoner. Dagen er lang, men det er da heldig-

vis godt Vær, mesten far godt.

Den 2. fik vi Meddelelse om, at den Vernepligtige der var skudt gennem Ryggen er død, igen en Heltedæd fra Tyskernes side.

Nu er der snart ikke mere at skrive, men der kan ske meget nyt hver Dag. Nu kommer der igen en Bager, hos hvem vi kan købe Brød og Fs. - - -

LISTE OVER FLAADDENS SUNKNE TEFER DÆL 2. KONTAKT 1943

"PEER SYRAM" senket ved Mastekranen.
"NIELS JUEL" sat på Grund i Isbjørnshavn, ødelagt.
"INVATATION" i Sverrig.
"SELEN" senket ved Dokoen.
"HVIDBØSSEN" senket ved Mastekranen.
"MAYBILL N" " " "
"NORDJAPERN" " " Doksen.
"LOPSEN" " " T-Broen.
"AVINTUS" " " "
"SIKIUS" " " "
"SPYLINGEN" i Horsør, ødelagt.
"HAVFRUEN" + P-Mutter senket ved Storestrømsbroen, 25 fyskere om bord.
"HAJEN" beslaglagt af Tyskerne.
"NATTAJET" ubeskadiget i Flydedok.
"BLINTORPEN" senket ved F-Broen.
"SYLVIA" i Horsør, turbiner ødelagt.
"DAPHNE" senket ved U-Broen.
"DSYARIN" " " "
"HAVJARDEN" " " "
"HØVET" " " "
"HAVVALLEN" " " "
"ROTA" " " "
"BELLONA" " " "
"FLORA" Vand i Maskinen.
"HAVFREDEN" senket i og med Dokken.
"RAH" og "TRIADON" udgaaet af Flaadens Fal.
"HISYTTEN" ubeskadiget ved Brædebækken.
"ISLANDS FAHY" " " Honsebroen.
"VIBEDØLEN" " " senket i Horsør paa ca. 40 m. Vand.
"INGOLF" slebt til Horsør, antagelig i synkefærdig Stand.
"HELMAL" Vand i Forskibet.
"PRINSA" ubeskadiget ved Doksen.
"DANEBROG" " " Honsebroen.
"HENRIK GØYLER" brændt og senket ved U-Broen.
"DOUGIE" brændt og senket i Minegraven.
"LA' LANDE" " " "
"SYAGRAK" ubeskadiget.
"H.S.1" i Sverrig.
2 ubeskadiget.
3 taget af Værnemagten, Maskinerne ødelagt.
4 brændt ved Hønsæbroen af Besætningen.
5 senket ved T-Broen.
6 ingen Ifterretning.
7 i Sverrig.
8 senket ved F-Broen.
9 ingen Ifterretning.
10 Senket ved T-Broen.
"GRIDDEREN" i Horsør, Maskinen ødelagt.
"S. INGSTEN" i Kalundborg, taget af Værnemagten.
"SVIUMEN" senket ved F-Broen.
"STROMMEN" senket i Maskingravnen.
"STULVAN" senket ved Brædebækken.
"U-1, 2, 3, 5, 7, 12, 15" i Sverrig.
"U-14" senket i Lynettehavnen.

